ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Διαμόρφωση και Εφαρμογή Δημόσιων Πολιτικών σε ένα Μεταβαλλόμενο Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Περιβάλλον

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής
Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305

2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Διαμόρφωση & Αξιολόγηση Δημόσιων Πολιτικών

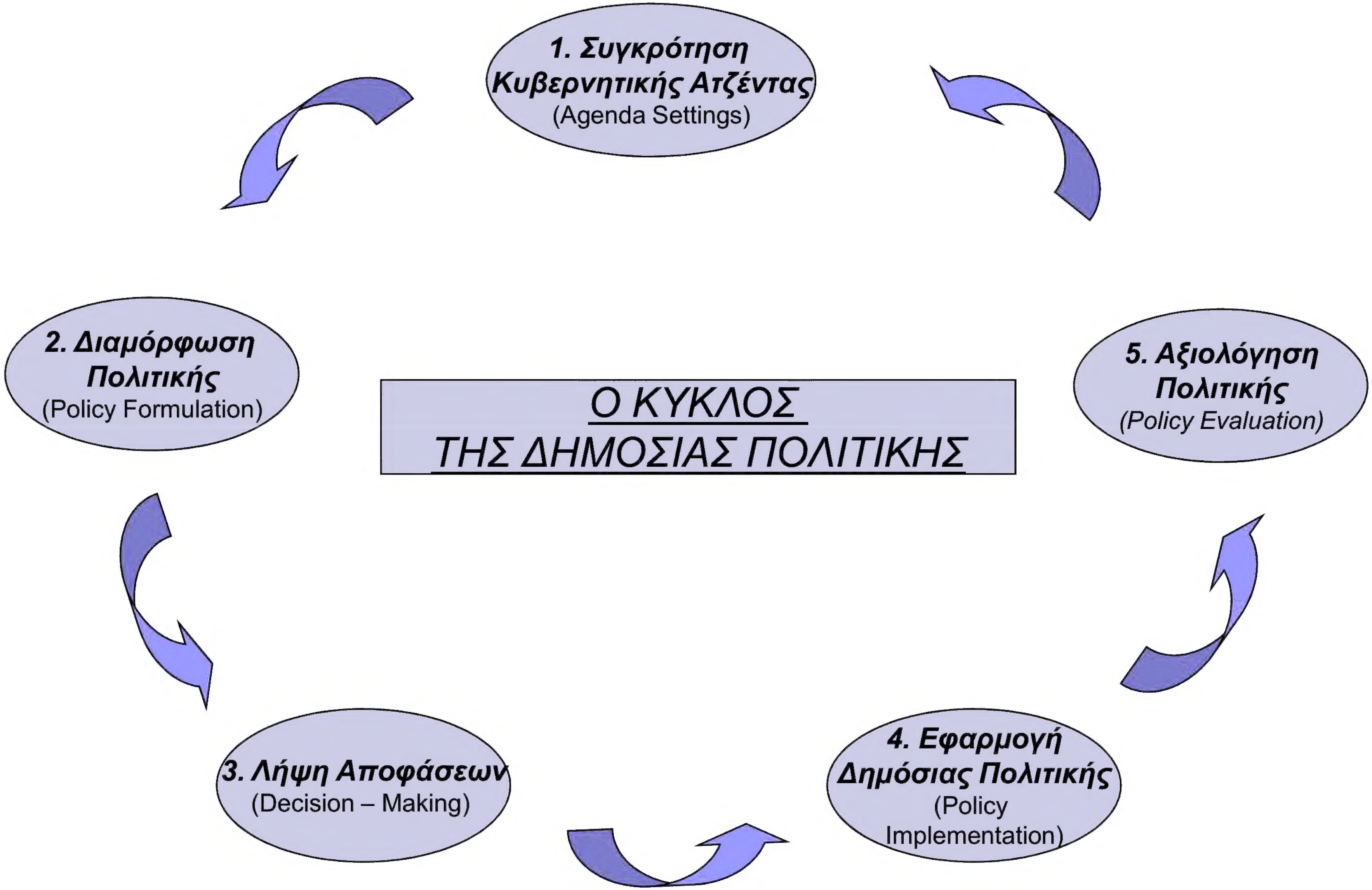
1. Συγκρότηση
Κυβερνητικής Ατζέντας
(Agenda Settings)
2. Διαμόρφωση
Πολιτικής
(Policy Formulation)
Ο ΚΥΚΛΟΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
5. Αξιολόγηση
Πολιτικής
(Policy Evaluation)
3. Λήψη Αποφάσεων
(Decision – Making)
4. Εφαρμογή
Δημόσιας Πολιτικής
(Policy
Implementation)

1. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ (AGENDA SETTING)

Είναι η διαδικασία με την οποία τα αιτήματα μετατρέπονται σε δημόσια προβλήματα και οι διαμορφωτές πολιτικής επιλέγουν ή νοιώθουν υποχρεωμένοι να ασχοληθούν μαζί τους

Διακρίσεις Κυβερνητικής Ατζέντας

Η Κυβερνητική Ατζέντα διαχωρίζεται σε :

❖ Συστημική ή Δημόσια και αφορά θέματα που θεωρούνται σημαντικά από τους φορείς δημόσιας πολιτικής και η κυβέρνηση είναι νομιμοποιημένη να δράσει.

❖ Θεσμική ή Επίσημη και αφορά τα θέματα που περιλαμβάνονται τελικά στην κυβερνητική ατζέντα.

2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η διαδικασία κατά την οποία αναπτύσσονται αποδεκτές προτάσεις δράσης για την αντιμετώπιση δημόσιων προβλημάτων

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- πραγματοποιείται σε περισσότερες από μια εμπλεκόμενες ομάδες πίεσης που προτείνουν ανταγωνιστικές λύσεις.
- λαμβάνει χώρα χωρίς να υπάρχει σαφής ορισμός του προβλήματος.
- διαμορφώνεται και αναμορφώνεται για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς καμία μορφή να καταφέρνει να συγκεντρώσει την απαραίτητη υποστήριξη.
- πάντα κάποιοι χάνουν και κάποιοι κερδίζουν.
- υπάρχουν διάφοροι τρόποι επανένταξης των θεμάτων στην ατζέντα για αυτούς που χάνουν.

3. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Μετά τη δόμηση του προβλήματος ακολουθεί η έρευνα των εναλλακτικών λύσεων για την αντιμετώπιση του.
Τις τελευταίες δεκαετίες η έρευνα αυτή διενεργείται μέσω της Κοινωνικής Διαβούλευσης

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

- Δημόσια Επικοινωνία (ανακοινώσεις, δελτία τύπου, ημερίδες)
- Απλή Δημόσια Συμμετοχή (Δημοσκοπήσεις, έρευνες κοινής γνώμης, πάνελ πολιτών)
- Άμεση Δημόσια Συμμετοχή (ομάδες εργασίας, διαβουλευτική δημοσκόπηση, ψηφοφορίες)

ΜΟΝΤΕΛΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

⇨Τίθεται ο στόχος για την επίλυση κάποιου προβλήματος.

⇨Διερευνώνται και καταγράφονται όλες οι πιθανές στρατηγικές για την επίτευξη του στόχου.

⇨Προβλέπονται όλες οι ενδεχόμενες επιπτώσεις της κάθε εναλλακτικής λύσης και υπολογίζεται η συγκεκριμένη πιθανότητα πραγματοποίησης της κάθε ενδεχόμενης επίπτωσης.

⇨Επιλέγεται η στρατηγική που βρίσκεται πιο κοντά στη λύση του προβλήματος ή που συνεπάγεται το μικρότερο δυνατό κόστος.

ΠΡΟΣΑΥΞΗΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

⇨Προϋποθέτει παράλληλες μεταβολές και Διαπραγματεύσεις.

⇨Αποκλείει επιλογές τυχαία και όχι λόγω συστηματικής και συνειδητής απόφασης.

⇨Δεν προσπαθεί να κατανοήσει όλες τις συντεταγμένες του προβλήματος και να μελετήσει όλες τις πιθανές λύσεις, καθώς κάτι τέτοιο θεωρείται μάταιο και αναποτελεσματικό.

⇨Επιτυχημένη απόφαση είναι αυτή για την οποία υπάρχει συμφωνία και ενδεδειγμένη διαδικασία και όχι αυτή που απλά ακολουθεί στόχους.

⇨Συμπεριλαμβάνει δοκιμές και λάθη.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΟΥ «ΚΑΔΟΥ ΑΠΟΡΡΥΨΗΣ»

⇨Λήψη αποφάσεων ως μια σύνθετη και μη προβλέψιμη διαδικασία, η οποία δεν έχει σχεδόν καμία σχέση με την αναζήτηση μέσων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.

⇨Στόχοι που είναι συχνά άγνωστοι στους σχεδιαστές της πολιτικής, οι οποίοι θέτουν στόχους

⇨ Επιλογή μέσων καθώς λαμβάνουν αποφάσεις, με συχνά τελείως τυχαίο τρόπο.

4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μετά τη λήψη των αποφάσεων ακολουθεί η φάση της ληφθείσας εκτέλεσης. Για να διενεργηθεί αποτελεσματικά αυτό, θα πρέπει οι στόχοι και οι σκοποί της κρατικής παρέμβασης να εξειδικευθούν σε επιμέρους δράσεις με συγκεκριμένο τρόπο, χρονοδιάγραμμα και προϋπολογισμό εφαρμογής.

Στο σημείο αυτό, όπου απαιτείται η ορθολογική εκτέλεση των δημόσιων πολιτικών συμβάλλει αποφασιστικά η διοικητική-οργανωτική επιστήμη (ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ)

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών εκτέλεσης των αποφάσεων δημόσιας πολιτικής ακολουθεί το στάδιο του ελέγχου και της τυπικής και ουσιαστικής αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής.

Πρόκειται για την μέτρηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας βάσει ειδικών δεικτών.

ΕΙΔΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Κύριες: είναι οι κεντρικές ουσιαστικές επιπτώσεις που οι θεμελιωτές της παρέμβασης *εσκεμμένα* ήθελαν να επιτύχουν

Παράπλευρες: είναι οι συνέπειες έξω από τη βασική περιοχή – στόχο της παρέμβασης. Οι παράπλευρες επιδράσεις μπορεί να είναι προβλέψιμες ή μη προβλέψιμες, θετικές ή αρνητικές

Αρνητικές: βρίσκονται ακριβώς ενάντια στους στόχους που είχαν τεθεί κατά τη διαμόρφωση της δημόσιας πολιτικής

Μηδενικές: δεν δημιουργείται καμιά απολύτως επίπτωση μέσα ή έξω από την περιοχή στόχο

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής
Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305